

Making Biblical Scholarship Accessible

This document was supplied for free educational purposes. Unless it is in the public domain, it may not be sold for profit or hosted on a webserver without the permission of the copyright holder.

If you find it of help to you and would like to support the ministry of Theology on the Web, please consider using the links below:

https://www.buymeacoffee.com/theology

https://patreon.com/theologyontheweb

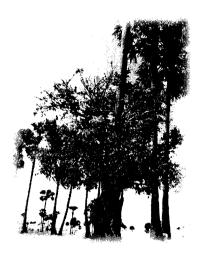
PayPal

https://paypal.me/robbradshaw

A table of contents for *Honeycomb* can be found here:

https://biblicalstudies.org.uk/articles honeycomb.php

សំរារុំនីអយ្មុំ ៣/៣ (គុសា ២០០២): ១០៣-១១០

ដើមត្ថោតមានអំនួត

លោក អ៊ូន សិលា

មានប្រទេសមួយ លាតសន្ឋីងនៅក្នុងជ្រោយនៃទ្វីបអាស៊ីភាគអគ្គេយ៍ ដែលកាលពីដើមគេហៅថា "កម្ពុជា" ប្រែថា "ទឹកដីមាសឬសុវណ្ណភូមិ" ។ នៅក្នុងពេលនៅក្រោមអាណានិគមរបស់ប្រទេសបារាំង គេហៅប្រទេសនេះ ថា "កាំបូដ" ហើយឈ្មោះនោះក្រោយមកគេបានហៅជាភាសា អង់គ្លេសថា "ខេមបូឌា" ។ មានដើមត្នោតជាច្រើននៅក្នុងវាលស្រែភាគច្រើននៅក្នុង ប្រទេសខ្មែរ ។ ថ្ងៃមួយក្រុមហ្វីកហ្វឺនធីម៉ូថេរបស់យើងបានធ្វើដំណើរត្រឡប់ មកពីបង្រៀនសិក្ខាសាលាស្គីអំពីការរួបរួមនៅក្នុងខេត្ត កំពង់ធំ ។ នៅតាមផ្លូវ ត្រឡប់មកភ្នំពេញវិញនោះ ក្រុមរបស់ខ្ញុំគេបានសួរខ្ញុំថា "តោះឈប់មួយ ភ្លែតសិន រកកន្លែងបញ់ទន្សាយ គឺមានន័យថា រកកន្លែងបត់ជើងតូច" ។ ដូច្នេះខ្ញុំក៏បានឈប់ឡាន ហើយយើងនាំគ្នាដើររកកន្លែងកូរសម ពេលនោះ ខ្ញុំបានឃើញដើមត្នោតមួយដើម ដែលមានដើមឈើមួយប្រភេទទៀតដុះជាប់ នៅជាមួយ ។ មើលទៅគួរឲ្យចាប់អារម្មណ៍ មែនទែន! ដើមឈើនោះ

គេបានហៅថា ដើមជ្រៃ តាមទម្លាប់ដែលគេធ្លាប់ហៅភាគច្រើននៅក្នុង ប្រទេសកម្ពុជា ។

ដូចខ្ញុំបានជំរាបជូនកាលពីលើកមុននៅក្នុងអត្ថបទមួយរបស់ខ្ញុំ កសិករខ្មែរមួយចំនួនបាននិយាយថា ដើមឫស្សី និង ដើមត្នោត ជាប្ដីប្រពន្ឋ នឹងគ្នា ។ ដើមត្នោត គឺជារុក្ខជាតិដ៏មានប្រយោជន៍បំផុត ។ ដើមវាគេអាចប្រើ យកទៅធ្វើផ្ទះ ធ្វើក្រោលគោក្របី ធ្វើទូក និងធ្វើឧបករណ៍កសិកម្មដទៃទៀត។ ស្ថីកត្នោតគេអាចប្រើវាប្រកជាដំបូលផ្ទះ ឬខ្ចម ធ្វើមួក កន្ទេល ស្យោងដាក់ ស្រូវជាដើម ។ ទីកត្នោតគេយកទៅធ្វើស្ករ ផ្លែត្នោតគេយកទៅធ្វើបន្ថែស្ថ និង នៅពេលវាទំគេយកទៅធ្វើជានំអាកោ និងនំផ្សេងៗទៀត ។

ដូច្នេះដើមត្នោតមានប្រយោជន៍តាំងពីបុសរហូតដល់ស្លឹក គឺមាន ប្រយោជន៍ដូចជាដើមបុស្ស៊ីដែរ ។ ដើមត្នោតរីង និងខ្លីមណាស់ ។ វាមានបុស ចាក់ស្រេះចូលគ្នារឹងមាំជាទីបំផុត ។ កម្រមានខ្យល់ព្យុះណាអាចធ្វើឲ្យដើម គ្នោតរលំណាស់ ។ ស្ថីកត្នោតមានពណ៌បៃតងចាស់រហូតពេញមួយឆ្នាំ គឺ ពណ៌វាស្រដៀងនឹងពណ៌ដើមស្រល់ ឬដើមណូអែលដែរ ។ ពណ៌វាមិន ប្រែប្រួលឡើយ ទោះជារដូវណាក៏ដោយ ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ទើបម្ចាស់ សណ្ឋាគារលំដាប់ផ្កាយប្រាំខ្លះ និងម្ចាស់អាគារទំនើបៗមួយចំនួនដទៃទៀត នៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ គេបានយកដើមត្នោតមកដាំដើម្បីលំអនៅក្នុងទីធ្លា ខាងមុខអាគារទាំងឡាយនោះ ។ ដើមត្នោតទាំងឡាយនោះមិនគ្រាន់តែបន្ថែម សម្រស់ដល់សណ្ឋាគារប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែជួយរំលឹកដល់មនុស្សដែលកំពុង រស់នៅក្នុងសង្គមខំប្រដេញជើងគ្នាដើម្បីរស់នៅក្នុងទីក្រុង ឲ្យគេនឹកឃើញ ដល់ជីវិតរស់ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសុខរបស់កសិករខ្មែរយើងនៅតាម

[ំ]ពរ័១០-១៥ ។

ជនបទ ។ កាលពីសម័យបោះឆ្នោតឆ្នាំ១៩៩៨ មានគណៈបក្សនយោបាយ មួយបានជ្រើសយកដើមត្នោតមកធ្វើជានិមិត្តសញ្ញារបស់គណៈបក្ស ។ ប្រហែលជាគេយល់ឃើញថា គេអាចធ្វើឲ្យប្រជាជនខ្មែរចាប់អារម្មណ៍ លើភាពរឹងមាំរបស់ដើមត្នោត ហើយនិងភាពមិនប្រែប្រួលនៃពណ៌របស់ស្ថិក ត្នោត និងអាចយល់ចិត្តរបស់ប្រជារាស្ត្រខ្មែរ ដើម្បីឲ្យគេបោះឆ្នោតឲ្យ ។

ខ្ញុំផ្ទាល់ក៏យល់ស្របតាមគំនិតបែបនោះដែរ! ព្រោះវិចិត្រករខ្មែរ ភាគច្រើនតែងតែមានអារម្មណ៍ស្រដៀងគ្នានេះដែរ គឺនៅក្នុងគំនូររបស់គេ ដែលបង្ហាញពីទេសភាពនៅតាមជនបទស្រុកស្រែនោះ គេតែងតែគូររូប ដើមត្នោតនៅក្នុងរូបនោះដែរ ។ ដើមត្នោតជារុក្ខជាតិមួយដែលវឹងមាំ និងមាន ប្រយោជន៍បំផុតនៅក្នុងប្រទេសខ្មែរ ។ ដើមត្នោតអាចឈរវឹងមាំបានមិនថា ឡើយនៅពេលទឹកជន់ឬមានខ្យល់ព្យុះនោះទេ ឬនៅក្នុងរដូវប្រាំងរាំងស្ងួត យ៉ាងណាក្ដី ហើយមិនតែប៉ុណ្ណោះដើមត្នោតជានិមិត្តសញ្ញានៃដើមឈើ តំណាងឲ្យប្រទេសជាតិទៀតផង ។

ប៉ុន្តែដើមត្អោតនិងងាប់ បើសិនជាមានដីកខ្វក់នៅជាប់និងដើមនោះ ទោះបីជាដើមត្អោតរឹងមាំយ៉ាងណាក្ដី និងមានមោទនភាពនិងសម្រស់របស់ ខ្លួនយ៉ាងណាក្ដី ។ បើសិនកសិករមិនមកកាត់កាវត្ផោតចាស់ៗចេញទេ កាវ ត្ផោតទាំងនោះនឹងមានជាប់ដី ហើយដីនោះនឹងកកនៅតាមកាវត្ផោត ។ មាន សត្វស្ថាបជាច្រើន ដែលតែងតែពាំយកផ្លែឈើយកទៅស៊ីនៅលើកាវត្ផោត ប្រក់ជុះអាចម៍នៅលើនោះ ។ នៅពេលមានភ្លៀងធ្លាក់មក អាចម៍សត្វដែលមាន គ្រប់រុក្ខជាតិនោះក៏ដុះឡើង ។ ពេលមុនដំបូង ពេលដែលដើមរុក្ខជាតិនោះ ដុះភ្លាមឃើញតូចមែនទែន ដែលដើមត្ផោតគិតថា វាមិនមានការគំរាមកំហែង អ្វីដល់ខ្លួនវាឡើយ ។ ប្រហែលជាដើមត្ផោតមានមោទនភាពខ្លួនឯងថា ខ្លួន មានសម្រស់កាន់តែស្រស់មួយក៏រិតទៀត នៅពេលដែលខ្លួនមានដើមរុក្ខជាតិ មួយប្រភេទទៀតមកដុះនៅជាមួយនោះ ។

ប៉ុន្តែមិនយូរប៉ុន្មាន ដើមរុក្ខជាតិនោះកាន់តែដុះធំឡើងៗជាលំដាប់ ។ ដើមត្នោតមិនអាចទទួលយកជីវជាតិដែលឫសរបស់ខ្លួនខំក្រេបជញ្ជក់ពីដី មកចិញ្ចឹមខ្លួនបានទេ ព្រោះជីជាតិទាំងឡាយនោះត្រូវបានរុក្ខជាតិមួយបែប ទៀតជញ្ជក់យកអស់ ។ ដើមត្នោតក៏ចាប់ផ្ដើមកើតជម្ងឺកង្វះជីវជាតិ ហើយ ក្រោយមកមិនយូរប៉ុន្មានក៏ស្លាប់តៃហោងតែម្តងទៅ ។ នៅពេលដែលយើង ទៅចួលរួមការប្រជុំបំប៉នស្មារតីបុគ្គលិកអង្គការ ទស្សនៈ ពិភពលោក (World Vision Staff retreat) នៅក្នុង ខេត្តសៀមរាប កាលពីពីរឆ្នាំមុន យើងបានទៅ ទស្សនាប្រាសាទអង្គរវត្ត ។ ខ្ញុំបានសង្កេតមើលទៅតាមកំផែងនៃប្រាង្គ ប្រាសាទទាំងឡាយនោះ ត្រូវទទួលរងនូវការបំផ្លិចបំផ្លាញដោយសារ ឫសឈើ ដូចដែលខ្ញុំធ្លាប់ឃើញដុះនៅតាមដើមត្អោតនោះដែរ ។ ឫសរុក្ខជាតិ នោះវាបានញែកចំបែកផ្ទាំងសិលា ដែលដួនតារបស់យើងបានដាក់នៅជាច់ ជិតគ្នានោះឲ្យឃ្ថាតពីគ្នា ។ កំផែងប្រាង្គប្រាសាទទាំងនោះមើលទៅមាន សោភ័ណភាពល្អប្រណិត ដរាបណាវានៅជាប់ស្អិតជាមួយគ្នា ហើយក្បាច់ ចម្លាក់ដ៏រស់រវើកទាំងនោះ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីស្នាដៃដ៏ប្រពៃរបស់បុព្វបុរសខ្មែរយើង ដែលមានអារិយធម៌ដ៏រុងរឿងនៃអធិរាជខ្មែរ ។ ដើម្បីជួយសង្គ្រោះប្រាង្គ ប្រាសាទទាំងនោះមិនឲ្យខូចខាត នោះក្រសួងទេសចរណ៍ត្រូវចាត់ឲ្យមាន កម្មករទៅកាត់ឫសរុក្ខជាតិនោះចេញ ។ ប្រាង្គប្រាសាទបុរាណទាំងនោះ ភាគច្រើនទទួលរងនូវការខូចខាតដោយសារតែឫសឈើ ដែលដុះជ្រៀតនៅ ត្រង់ចន្លោះកណ្ដាលផ្ទាំងសិលានីមួយៗ ។ ដើមឈើទាំងនោះដុះត្រគោល ត្រគុំក្នុងពេលដែលស្រុកខ្មែរកើតសង្គ្រាមក្នុងស្រុកអស់រយៈពេលយ៉ាងយូរ ដែលពេលនោះគ្មានអ្នកទេសចរណ៍ណាម្នាក់ហ៊ានទៅទស្សនាប្រាង្គប្រាសាទ នោះឡើយ ។ ប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានកាត់ផ្ដាច់ចេញពីពិភពលោកជិតពីរ ទសវត្សរ៍ ។ មិនថាឡើយអ្នកទេសចរណ៍មកពីក្រៅប្រទេស សូម្បីតែអ្នក ទេសចរណ៍នៅក្នុងស្រុកក៏មិនអាចទៅទស្សនាប្រាង្គប្រាសាទទាំងនោះ

បានឡើយ ដោយសារសម័យកាលវាលពិឃាត ។ កាលពីសម័យនោះ មិនថាឡើយជីវិតមនុស្សទទួលរងនូវការកាប់សម្លាប់ សូម្បីតែផ្ទាំងសិលា ក៏ត្រូវទទួលរងនូវការខូចខាតយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដែរ ។

រឿងទាំងឡាយខាងលើនេះ ធ្វើឲ្យខ្ញុំនឹកឃើញពីទំនាក់ទំនងដែល ព្រះជាម្ចាស់ហើយនិងប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គធ្លាប់មានភាពជិតស្និតពី មុនមកនោះ ។ កាលដើមដំបូងឡើយ មនុស្សនិងព្រះជាម្ចាស់ជាគូកនយ៉ាង ជិតស្និតជាមួយគ្នា ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីអាដាំ និងអេវ៉ា ធ្លាក់ក្នុងអំពើបាប ពេលនោះ ហើយដែលអំពើបាបបានចូលទៅក្នុងពិភពលោកយើងនេះ ហើយថែមទាំង បានញែកមនុស្ស និងព្រះអាទិកររបស់ខ្លួនឲ្យឃ្លាតពីគ្នា ។ ដ្យិតឈ្នួលនៃអំពើ បាបនោះគឺសេចក្តីស្លាប់ ។ ដើម្បីជួសជុលនូវទំនាក់ទំនងដែលបានបាក់បែក នោះ ដំបូងយើងត្រូវដោះស្រាយជាមួយអំពើបាបជាមុនសិន ។ មិនខុសគ្នានឹង ការជួសជុលកំផែងប្រាង្គប្រាសាទអង្គរវគ្គនោះឡើយ ។ ដើម្បីជួសជុល ក្រសួងទេសចរណ៍ត្រូវបញ្ជូនមនុស្សឲ្យទៅកាត់ផ្ដាច់បូសឈើជាមុនសិន ។ កាលពីដំបូងបូសឈើទាំងនោះដុះឡើងតូចៗបំផុត ប៉ុន្តែនៅពេលយូរៗទៅ វាក៏កាន់តែធំឡើងៗជាលំដាប់ ។ កាលណាទុកវានៅកាន់តែយូរ ការខូចខាត ដល់រូបចម្លាក់នោះ កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ ។

អំពើបាប នៅពេលដែលវាចាប់ផ្ដើមកើតឡើងដំបូង គឺវាតូចបំផុត ប៉ុន្តែនៅពេលដែលយើងទុកពេលឲ្យវាកន្លងហួសទៅកាន់តែយូរ គឺវាកាន់ តែធ្ងន់ធ្ងរឡើងៗ ។ អំពើបាបដែលយើងមិនបានលន់តួ នោះនឹងធ្វើឲ្យខូច ដល់ទំនាក់ទំនងផ្សេងៗ ។ នៅក្នុងនាមយើងជាគ្រីស្ដបរិស័ទ សូមឲ្យយើង នឹកចាំពីមេរៀនដែលយើងរៀនបានពីដើមត្នោត ។ សូមកុំឲ្យយើងមានអំនួត ថាយើងរឹងប៉ឹង ដែលថាយើងជាដើមត្នោត ជានិមិត្តសញ្ញានៃប្រទេសជាតិ ឬក៏គិតថា ជារាស្ត្រដែលព្រះជាម្ចាស់ជ្រើសរើស ឬពូជសាសន៍ពិសេស និង គិតថាយើងមានមុខមាត់ ព្រោះមានគេត្រូវការយើងច្រើនយកទៅលំអ សណ្បាគារថ្នាក់ផ្កាយ៥នោះឡើយ ។ កុំឲ្យយើងរំភើបនឹងលំអ និងកិត្តិយស ដែលយើងបានទទួលនោះឡើយ ។ បើសិនជាភ្លេចខ្លួន មិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នក ថែសួនមកកាត់គាវចាស់ៗចេញពីយើងទៅទេនោះ យើងនឹងមានភាពកខ្វក់ ដិតជាប់នៅជាមួយយើង ពេលនោះនឹងមានសត្វស្ថាបជុះអាចម៍ដាក់លើ យើង ។ ដូចជាសុភាសិតអង់គ្លេសមួយឃ្លា ដែលគេចែងរំលឹកយើងថា៖ "យើងមិនអាចបញ្ឈប់សត្វស្ថាបពីការហើររំលងក្បាលយើងបានទេ ប៉ុន្តែ យើងអាចបញ្ឈប់វាមិនឲ្យធ្វើសំបុកនៅពីលើក្បាលយើងបាន "

យើងត្រូវតែលន់តួអំពើបាបរបស់យើងទៅព្រះជាម្ចាស់ ។ តែនៅពេល ដែលយើងព្រមលន់តួបាបរបស់យើងដល់ព្រះអង្គវិញ នោះព្រះអង្គសន្យាថា នឹងប្រព្រឹត្តចំពោះយើងយ៉ាងសុចវិត គឺព្រះអង្គនឹងអត់ទោសរាល់អំពើបាប របស់យើង និងសំអាតយើងពីការទុច្ចវិតទាំងឡាយផង ។ ២ បើសិនជាយើង អនុញ្ញាតឲ្យអំពើបាបដុះជាលកាន់តែធំឡើងៗ នោះយើងមិនអាចចូលទៅក្នុង ព្រះវគ្គមានរបស់ព្រះជាម្ចាស់បានឡើយ យើងនឹងត្រូវវិនាសដូចជាដើមត្នោត ដែរ ។

ដូចគ្នានេះដែរ រាល់ទំនាក់ទំនងផ្សេងៗរវាងមិត្តសម្លាញ់ និងរវាង
ក្រុមជំនុំ បើសិនជាយើងទុកឲ្យអំពើបាបដុះខ័ណ្ឌយើងនោះ គឺវាអាចកើត
ឡើងនូវភាពរីកវរដូចពោលខាងលើនោះបាន ។ ទំនាក់ទំនងរបស់យើង
នឹងត្រូវរលំដួល ដូចជាផ្ទាំងថ្មនៅតាមកំផែងនៃប្រាង្គប្រាសាទអង្គរវត្តដែរ ។
ចូរប្រយត្តប្តស់ដែលដុះនៅចន្លោះផ្ទាំងសិលានានា ដែលស្ថាបត្យកររបស់
យើងគេបានដាក់ឲ្យនៅជាប់ស្អិតជាមួយគ្នា ។ នៅពេលដែលវានៅជិតគ្នា
ទើបវាអាចក្លាយទៅជាបាយ័នមុខបួន ឬជារូបអប្សរាបាន និងអាចមើលទៅ
ស្រស់ស្អាតទៅបានដែរ ។ ប៉ុន្តែបើមានប្រសលើទៅដុះនៅចន្លោះរូបភាពដើម

^៦ ១ឃ៉ូហាន ១:៩

ដែលយើងកោតសរសើរថាស្រស់ស្អាត នោះនឹងលែងស្រស់ស្អាតទៀត ហើយ ។ មិនគ្រាន់តែមើលទៅមិនស្រស់ស្អាតប៉ុណ្ណោះទេ គឺតួប្រាសាទ ទាំងមូលអាចនឹងត្រូវខូចបង់ទៅទៀតផង ។ ដូច្នេះ ចូរចាំឲ្យបានច្បាស់ថា ត្រូវកាត់បូសឈើចោលចេញ ។

បងប្អូនអើយ ព្រះយេស៊ូសព្វព្រះហឫទ័យជួយជួសជុលទំនាក់ទំនង ដែលបាក់បែករវាងមនុស្សជាតិទាំងឡាយនោះឡើងវិញ ។ ព្រះជាម្ចាស់ និ**ង** មនុស្សធ្លាប់មានទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នាយា៉ងជិតស្និតបំផុត ។ ប៉ុន្តែដោយសារ តែអំពើបាបបានញែកមនុស្សយើងឲ្យដាច់ចេញពីព្រះអង្គ និងធ្វើឲ្យមាន ការបាក់បែកប្រេះឆាផ្នែកទំនាក់ទំនងនេះ ។ ពីព្រោះតែទំនាក់ទំនងដ៏សុក្រឹត រវាងព្រះជាម្ចាស់ និងមនុស្សត្រូវបាក់បែក ដូច្នេះហើយទើបរាល់ទំនាក់ទំនង ទាំងឡាយក៏ត្រូវប្រែជាមិនល្អទាំងអស់ផងដែរ ។ ទំនាក់ទំនងនោះរួមមាន ទំនាក់ទំនងរវាងថ្ពីនិងប្រពន្ឋ កូននិងឪពុកម្ដាយ ចៅហ្វាយនិងកូនចៅ បងនិងប្អូន ប្រជាជាតិនិងប្រជាជាតិ ពូជសាសន៍និងពូជ**សាស**ន៍ ។ល។ បានក្លាយទៅជាជួរផ្លួម និងមានភាពរញ៉េយរញ៉ាយអស់ទៅ ។ ហេតុអ្វី? គឺវាបណ្តាលមកពីអំពើបាប ។ ប្រជាជន ជាតិសាសន៍ និងសង្គមទាំងអស់ អាចរស់នៅដោយសុខដុមរមនាជាមួយគ្នា បើសិនជាគេព្រមអនុញ្ញាតឲ្យ ព្រះយេស៊ូកាត់ឫសគល់នៃអំពើបាបនោះចេញ ។ មាន**តែព្រះនាមព្រះអង្គ** តែមួយគត់ដែលអាចជួយសង្គ្រោះដល់មនុស្សលោក**ទាំងអ**ស់បាន 📲 ព្រះអង្គជាកសិករ ដែលជួយសំអាតដើមត្នោតពីការរុករានទន្ទ្រានពី សំណាក់រុក្ខជាតិផ្សេងៗ ដែលបំផ្លាញដល់ការរីកដុះដាលរបស់ដើមត្នោត ។ ព្រះអង្គក៏ជាភ្នាក់ងារពីក្រសួងទេសចរណ៍ ដែលជួ<mark>យកាត់ប្</mark>សឈើចេញ ពីចន្លោះផ្ទាំងសិលារបស់ប្រាង្គប្រាសាទដែរ ។

[🏿] កិច្ចការ៤:១២

១១០ នុះខារ៉ុន្ទិងនាំ ៧/៣ (ដំនារ _ព០០_{៣)}

សរុបសេចក្តី:

- ដើមត្ចោតអាចរស់ នៅយូរអង្វែងនិងរឹងមាំបាន បើគ្មានដើមជ្រៃ
 ឬរុក្ខជាតិផ្សេងទៅដណ្ដើមដុះពីលើវាទេនោះ ។
- គ្រីស្តបរិស័ទអាចឈររឹងមាំក្នុងជំនឿរបស់ខ្លួនបាន បើសិនមិន ព្រមឲ្យអំពើបាបរីកដុះដាលនៅក្នុងជីវិតរបស់គេ ។
- ផ្ទាំងសិលានៅក្នុងប្រាង្គប្រាសាទអាចមើលទៅស្រស់ស្អាត បើសិន ជាផ្ទាំងសិលាទាំងនោះស្ថិតនៅកៀកកិតនឹងគ្នាតាមទំរង់ដើម ដែលគេបានដាក់វាឲ្យនៅនោះ ។
- រាល់ទំនាក់ទំនងទាំងឡាយអាចមានភាពសុខដុមរមនាទៅបាន
 បើសិនជាយើងព្រមដោះស្រាយអំពើបាបជាមុនសិននោះ ។

The Proud Palm Tree

UON Seila

n a peninsula in Southeast Asia lies a country once called "Kampuchea," meaning "The Land of Gold." During the colonial period the French called it "Cambodge," a name that later evolved into "Cambodia." There are a lot of palm trees in most farming fields in Cambodia. One day our Training of Timothys team was returning from a seminar on unity in Kompong Thom. On the way back to Phnom Penh my team asked me, "Let's stop for a while to shoot a rabbit (i.e., find a rest room)." So I stopped the car and we went to "shoot a rabbit" or "see a man about a dog," and I noticed a palm tree with another kind of tree growing on it. That was interesting! The tree was called *Chrey* in Cambodian.

As I mentioned in a previous article, some Cambodian farmers consider the bamboo and palm tree to be husband and wife. The palm tree is very useful. It can be used for building houses, barns, boats, and farming tools. Its leaves can be used to thatch roofs, make hats, mats, containers for rice crops, etc. Its juice can produce sugar, its fruit can be cooked as food, and when it ripens the palm can be used to make *Akor* and other kinds of cake.

¹Uon Seila, "Bamboo," *Honeycomb* 2/2 (April 2001): 10–15.

So the palm tree is very useful from root to leaves, just as is the bamboo. Its trunk is strong and hard. It has sturdy roots. Storms only rarely can cause a palm tree to fall. Its leaves look dark green all year round, similar to a pine tree or Christmas tree. It does not change color as the seasons pass. That is why owners of some five-star hotels and other buildings in Phnom Penh plant palm trees in their yards as decorations. They not only add beauty to the hotel, but also invite people caught up in a rat-race society to think about the peaceful countryside lives of Cambodian farmers. In the 1998 election one political party chose the palm tree as its emblem. Perhaps they thought they could focus the attention of the Khmer people on the strength of the tree and the unchanging evergreen color of its leaves, and so win people's hearts and votes.

I also agreed with that idea! Most Cambodian artists express similar feelings by including palm trees in their paintings of country-side scenery. The palm tree is a strong and useful plant in Cambodia. It can stand firm whether in flood or in storm or in dry season, and it also stands symbolically as a national tree.

But the palm tree will die if there is some dirt on it, even though it is so proud with its beauty and its strength. If the farmer does not come to cut the leaves and they stay attached, some dirt may accumulate where they attach to the trunk. Birds will drop into this dirt on the palm tree their stools carrying seeds of fruits they have eaten. When the rainy season comes, these small seeds will germinate and grow. At first they look too small to bother the tall palm tree. Maybe the palm even looks proud of having two kinds of tree growing together.

But as the years fly by the other tree grows bigger and bigger. Eventually the palm can't get enough of the nutrients that its roots absorb from the ground because the other tree sucks them all away. The palm tree then becomes malnourished, and before long dies.

When we had World Vision staff retreat in Siem Reap two years ago we visited a ruined temple. I noticed that some of the temple walls had been destroyed by the same kind of tree I saw growing on the palm tree. Its root had split the stones from sticking close together. As long as the stones stayed close together the wall looked good, and the beauty of each relief it bore vividly reflected the civilization of the Khmer

Empire. In order to save the temple from falling apart the Ministry of Tourism had workers cut the root of the tree away. Most of the ruin was destroyed by a root that grew between the stones of the temple. These trees had flourished during the long years of the civil war when no visitors came to see the temple. Cambodia was cut off from the world for nearly two decades. Neither local nor overseas visitors came to the temples during the time of the killing fields. So not only were people killed during that time, even the stones were badly damaged.

It reminded me of the relationship that God and his people once enjoyed. In the beginning man and God were close companions, but after the fall of Adam and Eve, sin entered this world and separated man from his creator. For the wages of sin is death. In order to fix the broken relationship sin must be dealt with first. It is like the stone wall at Angkor Wat. To save it from destruction they need to send some agent from the Ministry of Tourism to cut the root. When it first started growing the root looked very small, but as time went by it grew bigger and bigger. The longer it stayed the worse the damage it caused to the relief.

Sin at first starts very small, but as time passes its results grow worse and worse. Unrepented sin will ruin a relationship. As Christians please remember the lesson from the palm tree. Don't be proud that we are strong, that we the palm tree are the symbol of the country—the chosen race or kin, and that they use us to decorate five-star hotels. Don't be thrilled with the beauty and honor that we are given. If we forget to allow garden keeper to take away our old leaves we will become dirty, or birds will drop something on us. As an English saying reminds us, "We cannot stop birds from flying over our heads, but we can stop them from building their nests on our heads."

We have to confess our sins to God. But if we confess our sins to God, he will keep his promise and do what is right: he will forgive us our sins and purify us from all our wrongdoing.2 If we allow sin to grow bigger and bigger we can never come into the presence of the Lord and we will perish like a palm tree.

²1 John 1:9.

The same can happen in the relationships between friends and churches if we allow sins to grow between us. Like the stone wall at Angkor Wat, our relationship will fall apart. Beware of roots that start to grow between the stones that the builder originally placed close together. When the stones remain close together, they become the image of the four faces at Bayon or Apsara, and they look beautiful. But when tree roots grow in between, the original shape with its beauty and meaning is lost. Not only does it look ugly, but the whole temple may fall as well. Make sure you cut away the roots.

My friends, Jesus wants to fix the broken relationship with all humankind. God and man used to have a very close relationship. But sin separated us from God, and caused that relationship to break down. Because the sacred relationship between God and man broke, all other types of relationships have turned sour as well. Relationships between husband and wife, children and parents, brothers and sisters, nation and nation, race and race, etc., became spoiled and turned into a mess. Why? It is caused by SIN. But people, races, and societies can live in harmony if they allow Jesus to cut off the root of sin. He is the only name that can save mankind.³ He is the farmer who can clean the palm tree to keep it from being destroying by an invading plant. He is the agent from the Ministry of Tourism who can dig out the roots growing between stones of the ruin.

Conclusion:

- Palm trees can live long and stay strong if they have no other tree growing in their stem.
- Christians can stand strong in their faith if they don't allow sin to grow bigger and bigger in their lives.
- Stones in old ruins can still look beautiful if they stay close to the original place where they were put.
- All kinds of relationships can be in harmony if sin is dealt with first.

³Acts 4:12.